

Pericopa Haiei Sara - Iṭhak (Isaac) a ieșit să cugete pe câmp pe înserat (Geneza 24:63) [anul 5784]

Verbul din acest verset este unul foarte uzual, însă ca majoritatea cuvintelor din limba ebraică poate fi înțeles în multiple sensuri. Verbul este *lasuah* לַשׁוּחַ, care de obicei poate să însemne „a discuta, a vorbi sau a se plimba”. Bineînțeles, când te plimbi pe câmpie, gândești, cugeți. Într-adevăr, marele înțelept Onkelos, traducătorul Toraei în aramaică, traduce aici „să se roage pe câmp”. De aici au învățat înțelepții Talmudului și cei de mai târziu că Iṭhak a fost acela care „a corectat”, adică a instaurat rugăciunea de Minha, adică cea de după amiază – una din cele trei rugăciuni zilnice. De aici înțelepții au dedus că discuția, cugetarea nu sunt altceva decât „O rugăciune a celui năpăstuit, când rămâne fără vlagă și își varsă neliniștea înaintea Domnului” (Psalmi 102:1). Importantul comentariu *Kli Iakar* כלי יקר („instrument scump”), care este un comentariu la Tora din sec. 17, Germania, apare ca încă o sursă spusele înțelepților „Întotdeauna să fie omul atent la rugăciunea de Minha” deoarece Domnul i-a răspuns lui Eliyahu (Ilie) doar la rugăciunea de Minha. Aceasta, cu toate că rugăciunea de dimineață, Șaharit a fost „corectată” de Avraham, iar cea de seară, Arvit, de Iacov, Domnul nu le-a răspuns imediat. Lui Iṭhak, care s-a rugat de Minha, I-a răspuns imediat. Ce și când s-a rugat Isaac? Când Eliezer era pe drum să-i găsească o pereche, Iṭhak s-a rugat să-i găsească cât mai repede. Aceasta după interpretarea lor la versetul „La aceasta ți se va ruga cel loial (*hasid* חסיד) la timpul potrivit (Psalmi 32:6), care se referă: „la timpul potrivit, adică, când va găsi o soție și de aceea s-a dus să se roage pe câmp”. Așa cum I-a binecuvântat Domnul pe câmpul care era gata de semănat, cu atât mai mult pe celelalte câmpii: „Și Isaac a semănat pe pământul acela și în acel an a cules însutit și Domnul I-a binecuvântat” (Geneza 26:12). După înțelepți, el s-a rugat Domnului să-i dea o soție și un pământ care să dea o recoltă bună în ochii Domnului. Imediat după ce a terminat această rugăciune scrie „și-a ridicat ochii și a văzut și iată, veneau cămile” (Geneza 24:63) care îi aduceau perechea.

Marele rabin Abraham Isaac Kuk (prim rabin al Israelului, prima parte a sec. 20) explică cuvântul *siha* שיה ca rugăciune venind de la *siah* שיה, care înseamnă între altele și „tufiș”. Explicația rabinului Kuk este că sufletul înfloreste în urma rugăciunii. Când inima se străduiește în timpul rugăciunii să îndeplinească dorințele Domnului, interiorul pur al omului se răspândește așa cum se desfac ramurile plantei care ies din rădăcini.

Perioada zilei în care se spune rugăciunea de Minha este către seară, când omul este gata să se debaraseze de greutățile zilei. Sufletul lui este pregătit să se ridice sus și să elibereze sentimentele sfinte ascunse în el ca ele să ajungă la Domnul. Iṭhak, posedând interiorul lui divin, reușește să-și contureze viața ca o plantă care își alimentează sufletul prin unitatea interioară. Dorințele lui Iṭhak nu sunt particulare, suprimate, ci se înalță și se cultivă din izvorul divin pur. Rabinul Kuk mai adaugă spunând că toate dorințele tuturor viețuitoarelor sunt semințe care conțin forța dezvoltării. Când le scoatem la iveală prin rugăciune, le însămânțăm pe câmpul binecuvântat de Domnul și primim roade de salvare.

Isaac a primit răsplata, răspunsul Domnului, fără ezitare, fiindcă comportamentul lui este fără ezitare. Întregul lui este sfântul sfințelor și toate dorințele lui sunt să aducă prezența divină în lumea vieții.

** După tradiție, cele trei rugăciuni zilnice au fost inițiate de cei trei patriarhi. Rugăciunea de dimineață, Șaharit שחרית a fost inițiată de Avraham, cea de după amiază, Minha מנחה de Ițhak, iar cea de seară (până la miezul nopții), Arvit (Maariv) ערבית fost inițiată de Iacov